

igazgató adta a Múzeumnak. Ebből az összegből tárlókat és különböző szekrényeket csináltattunk, továbbá egyes relikviákat vásároltunk.

A Nemzeti Színház Múzeuma — miután a nagy nyilvánosság részére alkalmas helyisége még nincs — a színház 90 éves évfordulója alkalmával a Nemzeti Múzeum épületében akart kiállítást rendezni, de mivel a Nemzeti Múzeum az átalakítási munkálatok miatt helyet nem adhatott, a tervezett kiállítás elmaradt. Azonban 1930. áprilisában relikviáink egy részével mégis sikerült a nyilvánosság elé lépni, amikor is Katona József halálának 100-ik évfordulója alkalmából »Bánk bán« ünnepi előadásaival kapcsolatban a Nemzeti Színház I-ső emeleti szobor- és képcsarnokában (mely egyúttal cukrászda is) kiállítottuk Katona- és Bánk bán-relikviáinkat s a közönség részéről ez alkalommal megnyilvánult rendkívüli érdeklődés teljesen beigazolta e sorok írójának azt a többször hangoztatott álláspontját, hogy a színészeti múzeum csak egy ilyen nagy nyilvánosságú régi színház keretében érheti el tulajdonképpeni célját s hogy teljesen elhibázott dolog lett volna e múzeumot a forgalomból teljesen kieső Várszínházban elhelyezni.

Katona-kiállításunk idejében egy igen értékes olajfestménnyel gyarapodtunk. Kecskemét városa ugyanis, ahol a Nemzeti Színház 1930. április 26-án »Bánk bán«-t ünnepi előadásban játszotta, a Katona-centennárium emlékére vendéglátó magyar gesztussal a Nemzeti Színház Múzeumának ajándékozta Katona József életnagyságú arcképét. (A kép a kecskeméti Városi Múzeumban levő Roskovics-festménynek Benyovszky István festőművész által készített művészi másolata.) Viszont mi is a legnagyobb készséggel engedték át a kecskeméti Katona-kiállítás idejére Bánk bán legelső színlapját (Kassa, 1833. febr. 15-éről) és több Katona-relikviánkat. 1930-ban tehát két helyen is a nyilvánosság elé léptünk: Budapesten, a Nemzeti Színházban és Kecskeméten, a városi Múzeumban, (bár ez utóbbi helyen nem önállóan).

1930-ban egy újabb pénzadománnyal is gyarapodtunk s ez ismét dr. Hevesi Sándor érdeme, aki az örökösök hátrahagyása

nélkül elhalálozott Várhidy Rózsának, a Nemzeti Színház néhai sűgójának bírói úton a színháznak ítélt hagyatékából újabb 1000 pengőt utaltatott ki a Nemzeti Színház Múzeumának.

A Múzeum gyarapodásáról elegendő képet nyújt a törzskönyv, mely 1930-ban elérte az 1000-ik számot, ami legalább 3—4 ezer különböző relikviát jelent.

A Nemzeti Színház Múzeumának célja: megismertetni a nagy közönséggel a mulat, kezdve Kelemen Lászlóék úttörő munkájától a legújabb időkig. E célját majd csak az újonnan felépítendő Nemzeti Színházban fogja igazán szolgálhatni, ahol a múzeum a lehető legcélszerűbb elhelyezést igényli.

A Nemzeti Színház Múzeuma nem afféle kis házi múzeum lesz, hanem az egész magyar játékszín múzeuma.

(Pataki József.)

Nemzeti Színházi Takarékegylet.

Somssich Pál Nemzeti Színházi nyugdíjintézeti alelnök és Feleky Miklós kezdeményezésére megalakult 1865. szept. 15-én. Célja: félhavi apró részletfizetések által tőkét gyűjteni, másrészt pedig tagjait szükség esetén törvényes kamatú kölcsönrel ellátni.

Nemzeti Színház Társaság. Ezt a nevet először a székesfehérvári játszótársaság használta, még pedig Fehérvármegye különös meghagyásából, 1825-ben, amikor a vármegye által szubvencionált társaság — megnövelve magát az ország legjobb színészeivel — az országgyűlés idejére Pozsonyba indult s ott szept. 16-án megkezdte működését abból a célból, hogy az országgyűlés tagjait a színészet országosítására buzdítsa. A társulat működése a legnagyobb mértékben megnyerte az ott időző követek tetszését, de miután a törvényhozó testület a színészet ügyével nem foglalkozott, Fehérvármegye családottságában megvonta a társulattól anyagi pártfogását s így a székesfehérvári társulat — miután a fehérvári színházat német színészek vették bérbe — kénytelen volt útját másfelé venni. A magára hagyott társulat aztán Pécsre, majd Szabadkára ment, ahonnan Temesvár és Arad érintésével Komáromba és Kaposvárra került. (Pataki József.)